

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-21/2024. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-148/2022.)

Érintett szerv: XV. kerületi Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

() sz. alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) sérelmezte, hogy 2022. március 30-án hiába kért rendőri segítséget, amikor arra hivatkozva nem engedték be bérelt szobájába egy szállón, hogy ott kutyát nem lehet tartani, a kiérkező rendőrök nem intézkedtek. Sérelmezte továbbá, hogy az egyik rendőr a mentális állapotára tett megalázó megjegyzést.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. § (1) bekezdésének f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszasságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A közterületen szolgálatot teljesítő állomány részére a „birtokvita típusú” rendőri intézkedésekre vonatkozó 29000/29609-1/2021.ált. sz. módszertani útmutató [a továbbiakban: Módszertani Útmutató].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A panaszban foglaltak, valamint a rendőrségi adatszolgáltatás alapján rendelkezésre álló információk szerint az alábbi tényállás állapítható meg.

1. A panaszos 2022. március 30-án rendőri segítséget kért, mivel – elmondása szerint – nem engedték be a szállóra kutyájával, ahol szobát bérelt. Hozzátette, hogy annak ellenére tiltották meg neki a belépést, hogy más bevihetett kutyát.

A segítségkérés alapján S. G. r. zls., K. K. r. ftőrm., T. K. r. ftőrm. és G. L. r. ftőrm. kezdeményezett intézkedést a helyszínen. Ennek során S. G. r. zls. igazoltatta [Rtv. 29. § (1)], majd meghallgatta a feleket (Rtv. 32. §).

A panaszos elmondta, hogy a szálló portása nem engedte be az aznap örökbe fogadott kutyájával az általa bérelt lakásba annak ellenére, hogy mások bevihették saját állatukat az intézménybe. Álláspontja szerint ezzel őt megkülönböztették.

Az intézményvezető és a szakmai vezető egyöntetűen arról számoltak be, hogy az intézménynek valóban van olyan része, ahol tartható kisállat, ám a panaszos nem azon a részen lakik. A megkülönböztetés oka nem a panaszos személye, hanem az eltérő jellegű bérleti viszonyok. Kiemelték, hogy a panaszos bérleti szerződése is tartalmazza, hogy állatot nem tarthat a bérlményben, amelyet a panaszos – a beköltözés idején, annak aláírásakor – tudomásul vett és elfogadott. Hozzátették továbbá, hogy a panaszosnak is rendelkeznie kell a szerződés egy példányával.

Az intézményvezető közölte a helyszínen a panaszossal, hogy a kutya nélkül bemehet a szállóra, ám ha a szerződésben rögzítettek nem fogadja el, másik szálláshelyet kell keresnie. A panaszos nem fogadta el a helyzetet.

A fentieket követően a rendőrök is igyekeztek felvilágosítani a panaszost a szálló használatának feltételeiről, valamint felhívták a figyelmét arra, hogy amennyiben továbbra is a szálló egyik bérlője kíván maradni, be kell tartania a szerződésben kikötött és elfogadott feltételeket. A tájékoztatáson kívül azonban – figyelemmel az Rtv. 24. §-ának (2) bekezdésére – nem avatkoztak be a felek közti vitába, mivel megítélésük szerint az eset kapcsán sem szabálysértés, sem bűncselekmény elkövetése nem volt megállapítható.

2. Az intézkedő rendőrök jelentéseikben arról számoltak be, hogy nyugodt, normális hangnemben kommunikáltak a panaszossal, a panaszban megjelölt kifejezés egyik rendőr részéről sem hangzott el. Hozzátették, hogy a panaszos maga jelezte, hogy korábban már kezelték pszichiátrián, ám ezzel összefüggésben nem sértegették, a rendőri kommunikáció nem volt fölényes, agresszív, becsmérlő vagy lekezelő. E tekintetben azonban nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni a panaszossal szemben alkalmazott hangnem körülményeit.

A vizsgálat megállapításai

1. Fontos hangsúlyozni a „birtokvita típusú” rendőri intézkedések esetén kardinális jelentősége van a vitás helyzet alapját képező konkrét jogviszony tisztázásának, és ezen keresztül az esetleges jogsértő magatartások észlelésének. Ennek alapján lehet ugyanis eldönteni, hogy felmerül-e rendőri beavatkozást igénylő helyzet. Bűncselekmény vagy szabálysértés hiányában a magánérdekek védelme ugyanis csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne [Rtv. 24. § (2)].

A rendelkezésre álló információk alapján megállapítható, hogy a rendőrök a szükséges mértékben tisztázták a tényállást (amely alapján rendőri beavatkozást igénylő helyzet nem merült fel), majd ennek megfelelően – figyelemmel az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdésére, 24. §-ának (1) és (2) bekezdésére – a tőlük elvárható felvilágosítást megadták a panaszos számára. Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy a panaszos által sérelmezettek tekintetében visszásság nem történt.

2. Az intézkedő rendőrök hangneme vonatkozásában nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, így e tekintetben nem állt módomban állást foglalni.

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. §-ának (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos